

Herudover har Miljøministeriet etableret et udredningsarbejde for at undersøge mulighederne for at etablere en anmeldelsesordning for visse produktionsager. Det indebærer bl.a., at der skal foretages en afgrænsning af begreberne lavrisikorganismer og lavrisikoproduktioner. Når dette arbejde er afsluttet, vil miljøministeren med Folketinget drøfte en sådan ordning i Danmark, idet der i nærværende lovforslag allerede er skabt den fornødne hjemmel til en indførelse heraf.

Forsøgsudsætning og markedsføring

I direktivet om udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer sondres der mellem på den ene side forsøgsudsætning (udsætning i forsknings- og udviklingsøjemed og ethvert andet øjemed end markedsføring) og på den anden side markedsføring af produkter bestemt til efterfølgende udsætning. Direktivet fastslår, at alt, hvad der ikke er indesluttet anvendelse, er udsætning. Ved markedsføring forstås i direktivet en forsyning af eller stillen til rådighed for trediemand af genetisk modificerede organismer.

Princippet om at udsætning skal ske efter en trinvis fremgangsmåde gælder fortsat, idet dette princip nu også er fastsat i direktivet. Udsætning af genetisk modificerede organismer skal herefter afprøves ved forsøgsudsætninger i lille skala, og herefter ved udsætning i stor skala, hvorefter der eventuelt kan gives en godkendelse til markedsføring. For hvert forsøgstrin indsamles oplysninger til bedømmelse af de miljø- og sundhedsmæssige konsekvenser. Disse oplysninger er afgørende for, hvorvidt det er muligt at gå til næste trin i udsætningsforløbet.

Endvidere er det også fastlagt i direktivet, at der skal ske en »sag for sag vurdering«.

Godkendelse til forsøgsudsætning af genetisk modificerede organismer er efter direktivet en national afgørelse. Ved direktivet gennemføres imidlertid en pligt til at underrette de øvrige EF-lande om ansøgninger, hvorefter disse kan komme med bemærkninger til ansøgningen om forsøgsudsætning. Det betyder, at Danmark i fremtiden vil modtage informationer om de forsøg, der gennemføres i de øvrige EF-lande, og at der inden for en frist af 30 dage kan fremsættes bemærkninger hertil. Dette indebærer endvidere, at ansøgninger om forsøgsudsætninger i Danmark skal sendes til høring i de øvrige EF-lande.

Godkendelse til markedsføring af genetisk modificerede produkter er efter direktivet underkastet en EF-godkendelsesprocedure.

Godkendelsesproceduren indebærer, at en ansøgning indledningsvis behandles i det EF-land, hvortil ansøgningen er fremsendt. Det pågældende land skal inden for en frist af 90 dage behandle ansøgningen,

og såfremt myndighederne finder, at produktet bør kunne markedsføres i EF-landene, fremsendes ansøgningen, samt en udtalelse, der indeholder forslag til vilkår for en godkendelse, til Kommissionen. Kommissionen runder sender straks dette materiale til de nationale myndigheder i de øvrige EF-lande. De nationale myndigheder har herefter 60 dage til at komme med begrundede indsigelser mod ansøgningen og de udtalelser og forslag til vilkår for godkendelsen, som er fremsendt.

Hvis der ikke er modtaget indsigelser inden fristens udløb, kan den genetisk modificerede organisme markedsføres i medlemsstaterne i overensstemmelse med godkendelsens vilkår.

Såfremt et eller flere medlemslande inden fristens udløb kommer med begrundede indsigelser, forelægger Kommissionen et forslag om afgørelse for den komité, som er nedsat til at bistå Kommissionen. Revisionskomitéen kan med kvalificeret flertal vedtage Kommissionens forslag til afgørelse. Hvis der er uoverensstemmelse mellem Kommissionen og det kvalificerede flertal i komitéen, forelægges sagen for Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal. Såfremt Rådet og Kommissionen inden for en frist på 3 måneder ikke kan opnå enighed er Kommissionens forslag til afgørelse gældende.

Som følge af direktivet er den gældende lovs forbudsbestemmelse foreslået ændret til en godkendelsesbestemmelse, og således at en fælles markedsføringsgodkendelse i EF vil træde i stedet for en national afgørelse. En godkendelse kan enten allerede i godkendelsesfasen eller sidenhen vise sig at stride mod afgørende miljøhensyn. Efter Rom-traktatens artikel 100 A, stk. 4 er det muligt, at en stat kan håndhæve miljøbeskyttelsesinteresser. I direktivet om udsætning er der i artikel 16 en bestemmelse, hvorefter de nationale myndigheder efter at godkendelse er givet, midlertidigt kan begrænse eller forbyde en fortsat anvendelse af de genetisk modificerede organismer. Disse beføjelser er gennemført i forslaget i henholdsvis § 9, stk. 4 og § 17.

Forholdet til miljøbeskyttelsesloven

Ved nærværende forslag er tilstræbt den samme opbygning som forslaget til lov om miljøbeskyttelse, ligesom princippet om renere teknologi er medtaget i forslaget. Dette har medført en del justeringer i forhold til den gældende lov.

5. Administrative erfaringer med loven

Ved den gældende lovs vedtagelse i Folketinget juni 1986 var der ingen erfaringer med udsætning af genetisk modificerede organismer, og det fandtes derfor rigtigst, at udsætninger som udgangspunkt ikke